

Ծ Ի Ա Ծ Ա Ն

ԱՄՍԱԳԻՐ

ԹԵՄԱԿԱՆ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆՅ.

ՄԱՐՏ

1865 ԱՄԻ.

ԹԵՄԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Օրպաղարի բարեպաշտ ժողովրդեան միաբանական եռանդին եւ անոր բարի եւ գովելի պտուղներուն վրայ արդէն քանի մը անգամ առիթ ունեցանք յիշատակութիւն ընելու ամսագրոյս մէջ: Ահա եւ այժմ կհրատարակեմք նոցա այս տարեգլխուն ըրած կարգադրութիւնը յօգուտ եւ ի յառաջագիմութիւն ժողովրդական Դպրոցի տեղւոյն:

Գերապատիւ Առաջնորդը արդէն Յուլարի 27-ին առանձին օրհնութեան նամա-

կով հաստատեց ժողովրդեան կարգադրութիւնը, եւ քաջալերեց զնոսա որ անվրէպ պահպանեն զայն, յիշեցնելով նոցա այն ճշմարիտ խօսքը որ շատ փորձերով հաստատուած է, թէ այսպիսի Օրէնք եւ կարգադրութիւնք այն ժամանակը յայտնի կընեն իրենց օգտակարութիւնն ու լաւութիւնը, երբ ինչ մտքով որ դրուած են՝ այնու եւ պահպանուին անպատճառ՝ միաբանական սիրով եւ եռանդով:

Ժողովրդականաց դրած թղթոյն եւ իրենց ըրած կարգադրութեանցը պատճէնները սոքա են.

Ձերոյին Ամենաբարձր Սրբութիւն,

Գերապատիւ Տեղակալ Առաջնորդութեան Վիճակիս
Տէր Դարբիէլ Ծայրագոյն Վարդապետ Այվազեան.

„Ընդ զրոյս առաջի առնեմք առ Տէրդ մեր զԿարգադրութիւնն սահմանեալ յԹրպազարի մերազնեայ ժողովրդոցս սակս ժողովրդական դպրոցի քաղաքիս. գորմէ խնդրեմք ի Բարձր Սրբութենէդ, զի երէ բարեհաճեսցի Տէրդ ընդ այն, ցուցչիք զհաւանութիւն Ձեր, եւ հրամայեսցիք տպագրել օրինակս 12 յերկուց տեսակաց. եւ յետ տպագրութեանն յղել առ մեզ, նշանակելով զգինս նոցին, զի մարբասցուք փութով առաջի առնել զծախս տպագրութեանն ուր հարկն է:

„Ըստ Կարգադրութեանն սահմանելոյ ի Ձերմէ Գերապատուութենէդ վասն երից ամաց, սկսեալ ի 1 նոյեմբերի 1859 ամի մինչեւ ց1861, փառք Տեառն, անընդհատ վարեցաք. ապա ի նորոյ շարունակեցաք ըստ առաջնոյն ամս երկուս, բայց ոչ առանց դժուարութեան, ի պատճառս զանազան հանգամանաց եւ ծախուց:

„Արդ այժմ համախօսմբ յօժարութեամբ խորհրդածեալ կարգադրեցաք, ունել այնպիսի հաստատուն եւ անխախտելի տուրս կամ բոշակս, որով մշտնջենաւոր եւ անփոփոխ կացցէ եւ մնացէ շարունակութիւն ժողովրդական դպրոցի տեղւոյս. որ եւ յաջողեցաւ մեզ ի վերին Տեսչութենէն, եւ ամենեքեան միաձայն հաւանութեամբ ցուցաք զյօժարութիւն մեր, ստորագրութեամբ մերով:

„Յոյր սակս որդիական խոնարհութեամբ խնդրեմք ի Ձերդ Գերապատուութենէն զի բարեհաճեսցիք յակն արկանել զԿարգադրութիւնս մեր, եւ երէ գուցէ ինչ աւելորդ կամ սակաս, յանձն առչիք կատարելագործել զայն, եւ ըստ այնմ պատուեսցիք զմեզ Ձերովդ հաստատութեամբ:

„Նաեւ ամենահպատակօրէն խնդրեմք, զի Ձերդ Գերապատութիւնն արժան համարեսցի, երէ հնար է, հրատարակել առ ազգայինս մեր տպագրութեամբ ի Ծիածան լրագրի՝ զանուանս ծրի նուիրողաց գտուրս ի պէտս աղքատ աշակերտաց դպրոցիս, — զի այս վեցերորդ ամ է յորմէ հետէ հատուցանեն անբերի. — որով երախտապարտս առնեք զմեզ, եւ այլոց բերես օրինակ բարի նախանձու:

Ձերումդ Բարձր Սրբութեան

Նուստաւագոյն ծառայք

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՊԵԱՆ.

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ.

ԳՐԻԳՈՐ ԽՌՃԵԱՆ.

ՅՈՎԱԿԻՄ ՍԷՖԷՐԵԱՆ.

Ի Յ Յունուարի 1865 ամի,
յՕՐՊԱԶԱՐ.

Ա.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Համախորհուրդ կարգադրութեան ժողովրդական դպրոցին Օրպազար քաղաքի, կարգեալ ի 1 Դեկտեմբերի 1864 ամի յաղագս Թոշակաւոր աշակերտաց:

Մեք ի ներքոյ զրեալքս Հայկազն ժողովրդականք եկեղեցւոյ Վերափոխման Սուրբ Աստուածածնին, հանդերձ Բահանայիս եւ Հոգաբարձուօք, միակամ յօժարութեամբ կարգադրեցաք զիրս բոշակաւոր աշակերտաց դպրոցի տեղւոյս ըստ այնմ օրինակի:

Նախ՝ կարողութեամբ Ա կարգի ծնողն՝ վասն ուսման որդւոյն իւրոյ պարտաւորի վճարել յամին քառասունեւհինգ ռուպ. արծ., Բ կարգին հրեւտու ռուպ. արծ., Գ կարգին տասնեւհինգ ռուպ. արծ., իսկ Դ կարգին վեց ռուպ. արծ.: Սոքա ազատ են ի կամաւոր նուիրանաց:

Երկրորդ, ծնողք ընդ տալն զորդիս իւրեանց յուսումնարան՝ պարտին անպատճառ զկես տարեկան բոշակին յառաջնմէ օրէ վճարել. ապա քէ ոչ, չլինի ընդունելի:

Երրորդ, ծնողք բոշակաւոր աշակերտաց յետ աւարտման ընթացից ուսման որդւոց իւրեանց՝ պարտաւորին այլ եւս վճարել անպատճառ. ըստ կարի իւրեանց գտարեկան նուիրանս վասն աղքատ աշակերտաց դպրոցի տեղւոյս:

Երէ ոք ունիցի երկուս կամ երիս որդիս, յորում եւ իցէ կարգի, վասն միոյն ունի հատուցանել զյատկացեալ բոշակն. իսկ վասն երկրորդին եւ երրորդին այս օրէն լիցի. քէ Ա կարգի է, վասն երկրորդին հատուցանէ զերկրորդ կարգի բոշակն. եւ վասն երրորդ որդւոյն՝ զերրորդ կարգի սահմանեալ բոշակն, եւ այլն ըստ այնմ կարգի:

Ի հաստատութիւն պայմանագրոյս ստորագրեմք.

(Յիսկականին ստորագրեալ են)

Հայոց Քահանայ, ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՆՏՐԱՅԵԱՆ.

Հոգաբարձու, Բ. կարգի վաճառական,

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՊԵԱՆ.

ՅԱԿՈԲ ՄԱՆՏՍԵԱՆ.

Հոգաբարձու, ԳՐԻԳՈՐ ԽՌՃԵԱՆ.

Հոգաբարձու, ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ.

Երեցփոխան, ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՄԱՆԵԱՆ.

ՊԱՊՈՒԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ.

ԳԱՐԻԻԷԼ ԹՈՐՈՍԵԱՆ.

ՅՈՎԱԿԻՄ ՍԷՖԷՐԵԱՆ.

ՌԱՓԱՅԷԼ ՊՈՆԱԶԵԱՆ.

ԳԷՈՐԳ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ.

ԽԱԶԱՏՈՒՐ ԽՈՃԵԱՆ.

ԳԱՐԻԻԷԼ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ ԽԱՍԱՊԵԱՆ.

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ ԽԱՍԱՊԵԱՆ.

ՕԳՍԵՆՏ ԵՂԻԱ-ՊԱՅԵԱՆ.

ՄԻՔԻԹ ՕՊԵՌՈՎ.

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՕԳՍԵՆՏԵԱՆ ՄՈՎԻԶԵԱՆ.

ՍԱՐԳԻՍ ՍՏԱՄՊՈԼԵԱՆ.

ՄԻՆԱՍ ՊԱՊՈՒԿԵԱՆ.

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ.

ՅԱԿՈԲ ՊՈՆԱԶԵԱՆ.

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՌԱԿՈՆԵԱՆ.

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՄՆԱՅԱԿԱՆԵԱՆ.

ԳԷՈՐԳ ԽԱՍԱՊԵԱՆ.

Նման է ընդ խնկականին

Հոգաբարձու ժողովրդական դպրոցին,
ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ.

Ուսուցիչ, Ուրարակիր ԹՈՎՄԱՍ ԿՈՊՉԱԿՃԵԱՆ.

Բ.

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Կարգադրութեան ժողովրդական դպրոցին Օրսպար
ֆաշի, կարգեալ ի 1 Դեկտեմբերի 1864 աւի վասն
աղֆաւ աշակերտաց.

Մեր ի ներքոյ գրեալ ժողովրդականքս եկեղեցւոյ վերա-
փոխման սրբոյ Աստուածածնին Օրսպար քաղաքի հանդերձ
Քահանայիւ, Հոգաբարձուք եւ Երեցփոխանիւ միակամ
յօժարութեամբ կարգադրեցաք վասն աղքատ աշակերտաց
դպրոցի տեղւոյս ընծայել ձրի տուրս ըստ կարողութեան
մերում, ի չորս կարգս բաժանեալ. — Ա կարգի անձինք
պարտին նուիրել 25 կամ 20 ըուպ. արծ., Բ կարգին՝ 15
կամ 10 ըուպ. արծ., Գ կարգին՝ 8 կամ 5 ըուպ. արծ., եւ
Դ կարգին 3 կամ 2 ըուպլիս արծաթոյ: Եւ քե այլ ինչ ա-
ռաւել կամ նուազ նուիրեսցի ըստ խղճի մտաց տուողին՝
ընդունելի է:

Ի հաստատութիւն վերոգրեալ բանից յօժարակամ ստո-
րագրեմք.

(Յիսկականին ստորագրեալ են)

Հայոց Քահանայ, ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՆՏՐԱՃԵԱՆ.

Հոգաբարձու, Բ կարգի վաճառական,
ՅԱՐՈՒ ՅԻԻՆ ԱՌԱՊԵԱՆ.

ՅԱԿՈԲ ՄԱՀՏԵՍԵԱՆ.

Հոգաբարձու, ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՃԵԱՆ.

Հոգաբարձու, ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ.

Երեցփոխան, ՅԱՐՈՒԹԻՆ ԹԱՄԱՆԵԱՆ.

ՊԱՊՈՒԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ.

ԳԱՐԻԻԷԼ ԹՈՐՈՍԵԱՆ.

ՅՈՎԱԿԻՄ ՍԷՖԷՐԵԱՆ.

ՌԱՓԱՅԷԼ ՊՈՆԱԶԵԱՆ.

ԳԷՈՐԳ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆ.

ԽԱԶԱՏՈՒՐ ԽՈՃԵԱՆ.

ԳԱՐԻԻԷԼ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ ԽԱՍԱՊԵԱՆ.

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ ԽԱՍԱՊԵԱՆ.

ՕԳՍԵՆՏ ԵՂԻԱ-ՊԱՅԵԱՆ.

ՄԻՔԻԹ ՕՊԵՌՈՎ.

ՕԳՍԵՆՏ ԱՐԲԱՀԱՄԵԱՆ.

ՍԻՄԷՈՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ՍԹԱՐՈՍԹԵԱՆՅ.

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՕԳՍԵՆՏԵԱՆ ՄՈՎԻԶԵԱՆ.

ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ՄԵԼԻՔՈՆԵԱՆՅ.

ՄԻՆԱՍ ՊԱՊՈՒԿԵԱՆ.

ՅԱԿՈԲ ՊՈՆԱԶԵԱՆ.

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ.

ՄԻՔԱՅԷԼ ՏՌԱԿՈՆԵԱՆ.

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՍԻՄԷՈՆԵԱՆ.

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՄՆԱՅԱԿԱՆԵԱՆ.

ԳԷՈՐԳ ԽԱՍԱՊԵԱՆ.

ԱՆԴՐԷԱՍ ՀԱԼԼԱՃԵԱՆ.

Նման է ընդ խնկականին

Հոգաբարձու ժողովրդական դպրոցին,

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆՅ.

Ուսուցիչ, Ուրարակիր ԹՈՎՄԱՍ ԿՈՊՉԱԿՃԵԱՆ.

Յ Ո Ւ Յ Ա Կ

Կամաւոր նուիրական ժողովրդեան Օրպագարի վասն աղիւս աշակերտաց Ժողովրդական Դպրոցի քաղաքի:

Թ.	Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Ք Ս Տ Ո Ր Ա Գ Ր Ո Ղ Ա Ց.	Գ ա ր ց Վ ա ճ ա ն ա կ ա ն ց.				
		Ա	Բ	Գ	Դ	Ք.
1.	Սիմէոն Գէորգեան Սպենտիարեանց	25	—	—	—	—
2.	Յարութիւն Աւետիքեան Առտպեան.	25	—	—	—	—
3.	Յովակիմ Սէֆէրեան	25	—	—	—	—
4.	Միքիթ Օպեռով	20	—	—	—	—
5.	Կարապետ Պայով	20	—	—	—	—
6.	Միքիթ Պապուճանեան	—	10	—	—	—
7.	Յովսէփ Տապախեան	—	10	—	—	—
8.	Փանոս Սպենտիարեան	—	15	—	—	—
9.	Գրիգոր Խոճեան	—	10	—	—	—
10.	Միքայէլ Տռակոնեան	—	—	5	—	—
11.	Պապուճան Օգսենտեան	—	—	8	—	—
12.	Յովհաննէս Հալլաճեան	—	—	5	—	—
13.	Անդրէաս Հալլաճեան	—	—	5	—	—
14.	Գէորգ Նալպանտեան	—	—	5	—	—
15.	Յակոբ Պապուճանեան.	—	—	5	—	—
16.	Մինաս Պապուկեան.	—	—	5	—	—
17.	Ստեփան Խաղանճեան.	—	—	5	—	—
18.	Յովհաննէս Խօռօզեան.	—	—	5	—	—
19.	Մելքոն Մըսրըլեան	—	—	5	—	—
20.	Աղապապ Սարգսեան	—	—	5	—	—
21.	Յովհաննէս Տիգրանեան	—	—	5	—	—
22.	Գէորգ Խասապեան	—	—	5	—	—
23.	Պաղտասար Գասպարեան.	—	—	—	3	—
24.	Պաղտասար Խարատումանեան.	—	—	—	3	—
25.	Մարտիրոս Խասապեան	—	—	—	3	—
26.	Գասպար Մախտեսեան	—	—	—	3	—
27.	Յովհաննէս Սիմէոնեան Խասապեանց	—	—	—	3	—
28.	Յակոբ Ասլատուրեան	—	—	—	3	—
29.	Սիմէոն Սիւրբուսեան	—	—	—	3	—
30.	Օգսենտ Աբրահամեան	—	—	—	2	—
31.	Թորոս Կէօքչեան	—	—	—	2	—
32.	Մարգար Պապուճանեան	—	—	—	1	50